

Alma
littera

CLAIRE MACKINTOSH

LEIDAU TAU ISEITI

PSIHOLOGINIS
TRILERIS

TRAGIŠKAS IVYKIS,
PRAEITIS, NUO
KURIOS NEPABĖGSI

1

Detektyvas inspektorius Rėjus Stivensas stovėjo prie lango ir mintijo apie kėdę, kurios ranktūris sulūžęs jau bent metus. Praktiniais sumetimais buvo nusprendęs tiesiog nesiremti į kairę jos pusę, bet kol pietavo, kažkas ant atkaltės juodu žymekliu iškeverzojo „defektyvi“*. Rėjus svarstė, ar administracijai pasišovus imtis audito jam skirs pamainą, ar taip ir lemta vadovauti Bristolio kriminalinių tyrimų skyriui nuo kėdės, ne juokais verčiančios abejoti jo patikimumu.

Pasilenkęs suverstame viršutiniame stalčiuje sugraibė žymeklį ir pritūpęs pataisė užrašą į „detektyvas“. Kabineto durims prasivėrus, skubriai pakilo užsukdamas žymeklio dangtelį.

– Ak, Keite, aš tik... – nutilo atpažinęs jos žvilgsnį. Rankoje pamatė operatyvinį dokumentą. – Ką turi?

– Pabėgimas iš įvykio vietos Fišpondse. Žuvo penkerių metų berniukas.

Rėjus ištiesęs ranką čiupo popieriaus lapą ir permetė akimis, kol Keitė mindžikavo tarpduryje. Neseniai palikusi uniformuotų policininkų gretas mergina kriminalinių tyrimų skyriuje dar-

* Žodžių žaismas: angl. detektyvas – *detective*; defektyvus, su defektu – *defective*. (Čia ir toliau vert. past.)

bavosi vos porą mėnesių ir vis dar jautėsi netvirtai. Bet dirbo puikiai, geriau, nei pati manė.

– Registracijos numerio nėra?

– Bent nežinome. Policininkai tiria įvykio vietą, seržantas kaip tik klauso vaiko motinos parodymų. Galite įsivaizduoti, koks jai siaubas.

– Ar nieko prieš, jei užtruksime? – paklausė Rėjus.

Keitė linktelėjo jam dar nebaigus klausimo. Jie vienas kitam puse lūpų šyptelėjo, tarsi prisipažintų apie užplūdusį adrenaliną, kuris po tragiško įvykio visada atrodydavo toks ne laiku ir ne vietoj.

– Gerai, tuomet važiuojam.

Jie pasisveikino su būreliu rūkalių po užpakalinių durų stogeliu.

– Kaip sekasi, Stampi? – paklausė Rėjus. – Vežuosi Keitę į Fišpondso avarijos vietą. Gal susisiektum su žvalgybos skyriumi ir patikrintum, ar dar nieko negavome?

– Bus padaryta.

Vyresnis už kitus vyras dar sykį patraukė suklinės. Detektyvą seržantą Džeiką Oveną jau taip seniai vadino Stampiu*, kad vis nustebdavai, teisme išgirdęs skaitant tikrą jo vardą ir pavardę. Mažakalbis Stampis buvo patyręs kur kas daugiau nuotykių, nei pasakojosi, ir, be abejonės, pats geriausias Rėjaus seržantas. Kartu juodu dirbo kelerius metus; ne pagal žemą ūgį jėga apdovanotas Stampis komandoje tikrai pravertė.

Be Keitės, Stampio komandai priklausė iš vėžių sunkiai išmušamas Malkolmas Džonsonas ir jaunasis Deivas Hilsdonas – energingas, bet ekscentriškas detektyvas konsteblis, kurio ryžtingos pastangos siekti apkaltinamųjų nuosprendžių Rėjui atrodė ne visai teisėtos. Jie buvo puiki komanda, ir

* *Stumpy* (angl.) – žemas, kresnas.

Keitė iš jų spėriai mokėsi. Matydamas beatodairišką jos atsidavimą darbui, Rėjus ilgesingai prisimindavo, su kokia aistra iš pradžių dirbo pats; vėliau ją nuslopinė septyniolika biurokratijos metų.

Keitė per spūstį vairavo „Corsa“ be policijos žymų į Fišpondsą. Važiavo nekantriai, nepatenkinta burbėjo sustojusi prie raudonos šviesos, tiesė kaklą pažiūrėti, kas ten priekyje gaišina. Nestygo vietoje: barbeno pirštais į vairą, kasėsi nosį, muistėsi sėdynėje. Eismui vėl pajudėjus palinko į priekį lyg spartindama tempą.

– Ilgiesi policijos sirenų? – paklausė Rėjus.

Keitė šyptelėjo.

– Gal kiek.

Ji buvo nesidažiusi, tik akys apvestos pieštuku. Tamsiai rudos plaukų sruogos netvarkingai krito ant veido, jų nesutramdė net vėžlio kiauto segtukas.

Išsitraukęs mobilųjį Rėjus paskambino, kam reikia, užsitikrino, kad avarijų tyrimo skyrius jau pakeliui, pamainos vadovas informuotas, iškviesta policijos operacijų mašina – gremėzdishkas automobilis, grūste prigrūstas stoginių, avarinių šviesų ir karštų gėrimų. Viskas buvo parengta. Tiesą sakant, parengta kaip visada, bet kaip budintis detektyvas inspektorius jis turėjo būti šimtu procentų tikras. Paprastai įvykio vietoje pasirodžius kriminalinių tyrimų skyriui atsirasdavo šiočia tokia trintis su operatyvininkais, bet taip jau turėjo būti. Šioji patirtis teko visiems, net Rėjui, kuris pasistengė kuo greičiau atsikratyti uniformos ir ėmė kopti karjeros laiptais.

Jis pasikalbėjo su kontrolės skyriumi, pranešė, kad atvyks už penkių minučių, bet namo neskambino. Megsei Rėjus skambindavo tik tais retais atvejais, kai ruošdavosi grįžti laiku – taip praktiškiau, turint omenyje ilgą valandas, kurias darbas iš jo atimdavo.

Pasukusi už kampo Keitė pristabdė, automobilis vos riedėjo. Gatvėje buvo netvarkingai sustatyta pustuzinis policijos automobilių, melsvos švieselės vis nušviesdavo įvykio vietą. Ant metalinių trikojų įtaisyti prožektoriai stipria šviesa perskrodė dulksną – laimė, pastarąją valandą liūtis aprimo.

Išeidama iš skyriaus Keitė stabtelėjo pasičiupti apsiausto ir aukštakulnių pasikeisti botais. „Praktiškumas svarbiau nei stilius“, – nusijuokė mesdama batelius į rakinamą spintelę ir audamasi guminukus. Rėjus dėl šių dviejų dalykų retai suko galvą, bet dabar gailėjosi nepasiėmęs bent apsiausto.

Jie pastatė automobilį už šimto metrų nuo didelės baltos stoginės, suręstos stengiantis apsaugoti nuo lietaus nors įrodymų likučius. Viena stoginės pusė buvo pravira, viduje jie pamatė klūpančią nusikaltimų vietos tyrėją, atsirėmusi rankomis ji kažką valė. Kiek tolėliau kita apsauginiais drabužiais apsitaisiusi figūra tyrė vieną iš gatvę juosiančių didžiulių medžių.

Prie įvykio vietos Rėjū su Keite sustabdė jaunas policijos konsteblis taip aukštai užtraukta šviesą atspindinčia striuke, kad Rėjus vos įžiūrėjo veidą tarp kepurės ir apykaklės.

– Labą vakarą, pone. Norėsite pamatyti įvykio vietą? Turėsiu jus užregistruoti.

– Ne, dėkui, – tarė Rėjus. – Kur jūsų seržantas?

– Motinos namuose, – konsteblis mostelėjo į gatvėje išsiriakiusių terasinių namukų pusę ir vėl įsigūžė į apykaklę. – Ketvirtas numeris, – prislopintu balsu pridūrė pavėlavusią į galvą ateiti informaciją.

– Dieve, na ir sukniastas darbas, – tarstelėjo Rėjus, kai su Keite nutolo nuo jo. – Pamenu, būdamas stažuotoju dvylika valandų budėjau pliaupiant lietui, o aštuntą ryto pasirodęs detektyvas vyresnysis inspektorius papriekaištavo, kad nesišypsau.

Keitė nusijuokė.

– Dėl to nusprendei specializuotis?

– Ne visai, – atsakė Rėjus, – bet tai padarė nemažą įtaką. Labiausiai dėl to, kad atsibodo visas svarbias bylas perduoti ekspertams ir niekad nesužinoti, kaip jos baigėsi. O tu?

– Panašiai.

Jie pasiekė namų eiles, kurias buvo nurodęs konstebelis.

– Man patinka imtis rimtesnių darbų, – paaiškino Keitė, jiems dairantis ketvirto numerio. – Bet daugiausia dėl to, kad kiti greitai nusibosta. Patinka sudėtingi tyrimai, kuriuos bandant spręsti įsisopa galva. Ne paprasti kryžiažodžiai, o panoraminiai. Supranti?

– Kuo puikiausiai, – patikino Rėjus. – Nors niekuomet nemokėjau spręsti panoraminių kryžiažodžių.

– Galima įgusti, – atsakė Keitė, – kada nors išmokysiu. Štai ir ketvirtas numeris.

Dailiai dažytos laukujės durys buvo praviros. Rėjus jas atidaręs šūktelėjo:

– Kriminalinių tyrimų skyrius. Galime užėiti?

– Į svetainę, – pasitiko atsakymas.

Jie pasivalė kojas ir perėjo siauru koridoriumi, prasispraudė pro apkrautą apsiaustais kabyklą, po kuria šalia suaugusiojo batų buvo tvarkingai padėta raudonų vaikiškų botų pora.

Vaiko motina sėdėjo ant mažytės sofas, akis įsmeigusi į mėlyną mokyklinę kuprinę, kurią laikė sugniaužusi ant kelių.

– Aš detektyvas inspektorius Rėjus Stivensas. Labai užjaučiu dėl jūsų sūnaus.

Ji pažvelgė į jį taip stipriai verždama aplink rankas kuprinės dirželį, kad tas odoje įrėžė raudonas žymes.

– Džeikobas, – ašarų jos akyse nebuvo. – Jo vardas Džeikobas.

Įsitaisęs ant virtuvės kėdės šalia sofas uniformuotas seržantas ant kelių laikė krūvą popierių. Rėjui jis buvo matytas, bet vardo nežinojo. Dirstelėjo į seržanto ženkliuką.

– Brajenai, gal nueitum su Keite į virtuvę ir papasakotum, ką pavyko sužinoti? Norėčiau liudininkės kai ko paklausti, jei tu nieko prieš. Neužtruksiu. Gal kartu užplikytum jai puodelį arbatos.

Sprendžiant iš išraiškos, Brajenas to visai netroško, bet atsi-
stojęs iškulniavo iš kambario su Keite, aišku, skūsis jai valdžią ro-
dančiu kriminalinių tyrimų skyriumi. Rėjus dėl to nesuko galvos.

– Labai atsiprašau, kad turiu jus dar paklausinėti, bet
mums itin svarbu kuo anksčiau gauti kiek įmanoma daugiau
informacijos.

Džeikobo motina linktelėjo, bet nepakėlė akių.

– Kaip suprantu, automobilio registracijos numerio nepa-
matėte?

– Viskas nutiko taip staiga, – tarė ji, šie žodžiai sužadino
jausmus. – Jis šnekėjo apie mokyklą, ir tada... Paleidau vos aki-
mirką. – Ji timptelėjo dirželį dar stipriau, Rėjus žvelgė į bėlan-
čius pirštus. – Viskas vyko taip greit. Automobilis pasirodė taip
netikėtai.

Ji atsakinėjo tyliai, klausinėjama nerodė apmaudo, kurį vei-
kiausiai juto. Rėjui nebuvo malonu kamantinėti, bet kitos išei-
ties neturėjo.

– Kaip atrodė vairuotojas?

– Nemačiau, kas viduje, – atsakė ji.

– Ar buvo keleivių?

– Nemačiau, kas automobilyje, – pakartojo ji neišraiškingu
mediniu balsu.

– Gerai, – atsakė Rėjus. Nuo ko, po galais, jie pradės?

Moteris pažvelgė į jį.

– Ar rasite jį? Žmogų, nužudžiusį Džeikobą. Ar surasite?

Jos balsas nutrūko, žodžiai virto duslia aimana. Pasilenkusi
apsikabino mokyklinę kuprinę, Rėjus pajuto susigniauziant šir-
dį. Giliai įkvėpė, kad tas jausmas dingtų.

– Padarysime viską, kas įmanoma, – atsakė pats bjaurėdamasis šia nuvalkiota fraze.

Iš virtuvės su puodeliu arbatos pasirodė Keitė, už jos Brajenas.

– Ar galėčiau baigti apklausą, pone? – paklausė.

Turi mintyje *liaukis kankinęs mano liudininkę*, pamanė Rėjus.

– Taip, ačiū, atsiprašau, kad sutrukdžiau. Keite, ar sužinojai viską, ko mums reikia?

Keitė linktelėjo. Ji buvo išblyškusi, ir Rėjus pasvarstė, ar tik Brajenas nebus jos užgavęs. Po kokių metų Keitę pažinos kaip ir visą komandą, bet kol kas jos nebuvo perpratęs. Ji nieieškojo žodžio kišenėje – tiek jis žinojo, – per komandos pasitarimus nebijojo sakyti nuomonės ir sparčiai mokėsi.

Juodu išėjo iš namo ir tylomis žingsniavo iki automobilio.

– Ar viskas gerai? – paklausė Rėjus, nors buvo aišku, kad ne. Keitės žandikaulis buvo įsitempęs, veidas suvis praradęs spalvą.

– Gerai, – atsakė Keitė dusliai, Rėjus suprato, kad ji stengiasi nepravirkti.

– Nagi, – jis pasilenkė ir nerangiai uždėjo ranką jai ant pečių, – dėl bylos?

Per ilgus darbo metus Rėjus buvo susikūręs apsaugą nuo tokių kaip šis atvejų, kaip ir dauguma policijos pareigūnų. Va kodėl valgykloje turėdavai pro pirštus žiūrėti į kai kuriuos jų juokelius. Bet gal Keitė kitokia?

Ji linktelėjo, virpėdama giliai įkvėpė.

– Atsiprašau, paprastai man taip nebūna, prisiekiu. Tų žūčių dešimtys pasitaikė, bet... Dieve, jis tebuvo penkerių! Regis, tėvas Džeikobo nepripažino, tad su mama buvo vienu du. Neįsivaizduoju, ką ji išgyvena.

Jos balsas nutrūko, Rėjus vėl pajuto susigniaužiant širdį. Jo apsaugos mechanizmo esmė buvo dėmesį sutelkti į tyrimą ir nenuginčijamus įrodymus, nesigilinti į susijusių su įvykiu žmo-

nių jausmus. Jei imtų samprotauti, kaip jaučiasi motina, laikydamą rankose mirštantį vaiką, iš jo nebūtų jokios naudos niekam, bent jau ne Džeikobui ir jo motinai. Rėjaus mintys nejučia ėmė suktis apie paties vaikus, apėmė nelogiškas noras paskambinti namo ir įsitikinti, kad abu saugūs.

– Atsiprašau, – Keitė nurijo seilę ir sutrikusi nusišypsojo. – Visada taip tikrai nebus.

– Nieko tokio, – nuramino Rėjus. – Visiems pasitaiko.

Ji pakėlė antakį.

– Net tau? Neatrodai jautruolis, bose.

– Pasitaiko. – Rėjus spustelėjo jai petį ir patraukė ranką. Vargu ar kada pats yra apsiverkęs dėl bylos, bet buvo netoli ašarų. – Susidorosi?

– Susidorosiu. Dėkui.

Jiems nuvažiuojant Keitė atsisuko į įvykio vietą, kur vis dar darbavosi nusikaltimo vietos tyrėjai.

– Koks šunsnukis galėtų nužudyti penkiametį, o tada pabėgti?

Rėjus ilgai nesvarstė.

– Kaip tik tai ir sužinosime.

2

Nenoriu arbatos, bet vis tiek paimu. Suimu puodelį abiem rankomis ir lenkiu galvą į garus, kol nupliko veidą. Skausmas nutvilko odą, nutirpsta skruostai, gelia akis. Spiriuosi instinktui atsitraukti; man reikia to skausmo, kad negalvočiau, kas ką tik nutiko.

– Gal užkąsti?

Jis virš manęs, žinau, kad turėčiau pakelti galvą, bet negaliu. Kaip jis gali siūlyti valgyti ir gerti, lyg nieko nebūtų nutikę? Sukyla šleikštulys, nuryju aitrią seilę. Jis kaltina mane. Nepasakė, bet ir nereikia, akys viską išduoda. Ir jis teisus – tai mano kaltė. Reikėjo grįžti namo kitu keliu; neturėjau nieko sakyti; reikėjo jį sulaikyti...

– Ne, ačiū, – tyliai atsakau, – aš nealkana.

Įvykis nepaliaujamai sukasi galvoje. Noriu spustelėti mygtuką „pauzė“, bet juosta nenumaldoma: jo kūnas vis trenkiasi į priekinį stiklą. Vėl pakeliu puodelį prie veido, bet arbata pravėsusi, jos šiluma nebenupliko odos. Nejaučiu, kaip kaupiasi ašaros, tik stambūs lašai tekši ant kelių. Matau, kaip jie geriasi į džinsus, nagu pakrapštau molio dėmę ant šlaunies.

Pakeliu akis į kambarį namuose, kuriuos kūriau tiek metų. Užuolaidos derintos prie pagalvėlių, meno kūriniai vieni mano,

kiti rasti galerijose, patikę tiek, kad negalėjau pro juos praeiti. Maniau kurianti namus, nors tik dekoravau interjerą.

Skauda ranką. Jaučiu greitai ir lengvai pulsuojantį riešą. Džiaugiuosi, kad skauda. Kad taip sopėtų labiau. Kad taip automobilis būtų partrenkęs mane.

Jis vėl kalba. *Policija visur ieško automobilio... per žiniasklaidą kreipsis į liudininkus... bus paskelbta per žinias...*

Kambarys sukasi, sutelkiu žvilgsnį į kavos staliuką, linkčioju, kur reikia. Jis žingteli du žingsnius prie lango, tada atgal. Norėčiau, kad atsisėstų, – nervinuosi. Rankos virpa, kol dar neišmečiau, statau ant staliuko nepaliestą arbatą, bet puodelis garsiai barkšteli į stiklinį stalviršį. Jis suirzęs dirsteli į mane.

– Atsiprašau, – sumurmu.

Burnoje metalo skonis, suprantu įsikandusi lūpą. Nuryju kraują, nenoriu atkreipti dėmesio prašydama servetėlės.

Viskas pasikeitė. Tą akimirką, automobiliui slystant šlapiu asfaltu, pasikeitė visas mano gyvenimas. Viską matau taip aiškiai, lyg stebėčiau iš šalies. Daugiau taip gyventi negaliu.

Pabudusi akimirką nesuprantu jausmo. Viskas kaip buvę, bet kartu kitaip. Dar prieš atmerkiant akis galvoje subilda – triukšmas it požeminio traukinio. Ir vėl: spalvotas filmas, kurio negaliu sustabdyti nei nutildyti. Delnais suspaudžiu smilkinius, lyg išstumdama vaizdinius, bet jie vis eina, ryškūs ir greitai, tarsi be jų galėčiau pamiršti.

Ant spintelės šalia lovos – žalvarinis žadintuvas, kurį Ivė dovanuoja, kai studijavau universitete: „Kitaip nenuėisi į paskaitas.“ Apstulbštu, kad jau pusė vienuoliktos. Skaudamą ranką nustelbia galvos sopulys, per greit ją pasukant aptemsta akyse, o atsiplėšiant nuo lovos skausmas nutvilko kiekvieną raumenėlį.

Užsimetusi vakarykščius drabužius išeinu į sodą, pakeliui nestodama užsiplikyti kavos, nors burna taip išdžiūvusi, kad

sunku nuryti seilę. Negaliu rasti batų, risnoju per žolę, šalna gelia pėdas. Sodelis nedidelis, bet jau greit žiema, pasiekusi kitą jo pusę nebejaučiu kojų pirštų.

Pastaruosius penkerius metus studija sode buvo mano šventovė. Pašaliniam ji atrodytų pašiūrė, bet aš čia ateidavau mąstyti, dirbti, pabėgti. Medinės grindis išmarginusios molio dėmės, nutiškusios nuo žiedimo rato, kuris tvirtai įtaisytas kambario viduryje: ten galiu vaikščioti aplink ir iš toliau kritiška akimi vertinti darbą. Trys pašiūrės pusės nustatytos lentynomis, ant jų kraunu savo skulptūras chaotiška, tik man suprantama, tvarka. Čia – darbai, kuriuos dar tobulinu; antai išdegti, bet nenudažyti; tuoj keliausiantys pas pirkėjus – šičia. Šimtai atskirų kūrinių, bet užsimerkusi pirštais vis dar jaučiu kiekvieno formą, delnais – molio drėgmę.

Iš slėptuvės po palange ištraukiu raktą ir atrakinu duris. Dar blogiau, nei maniau. Pro sudužusios keramikos šukes nematyti grindų, kyšo piktai dantytos vazų nuolaužos. Medinės lentynos tuščios, ant mano stalo ničnieko, figūrėlės ant palangės neatpažįstamos, iš jų likusios tik saulėje blizgančios šukės.

Šalia durų – mažutė moters statulėlė, pernai nulipdyta figūrų serijai. Kūriau ją parduotuvei Kliftone. Norėjau sukurti kažką tikro, kiek įmanoma – netobulo ir vis dėlto gražaus. Nulipdžiau dešimt moterų, kiekvieną savitais linkiais, iškilumais, randais ir netobulumais. Kūriau jas pagal motinos, sesers, keramikos klasėje mokytų mergaičių, parke vaikstant matytų moterų atvaizdus. Šioji buvau aš. Tik šiek tiek, ne tiek, kad kas atpažintų, bet vis tiek aš. Kiek per plokščia krūtinė, vos per siauri klubai, mažumėlę per didelės pėdos. Plaukų gija palei kaklą susivijusi į mazgą. Pasilenkiu statulėlės. Maniau, ji sveika, bet kai paliečiu, molis skyla rankose – telieka dvi sudužusios pusės. Pažvelgiu į jas ir iš visų jėgų trenkiu į sieną, jos sutrupa į mažas šukeles ir pažyra ant mano stalo.

Giliai įkvepiu ir lėtai iškvepiu.

Nežinau, kiek dienų praėjo po avarijos, kaip išgyvenau savaitę jausdamasi, lyg klampočiau per gličią masę. Nežinau, kodėl nusprendžiu, kad šiandien toji diena. Bet ji šiandien. Pasiimu tik tai, kas tilptų kelioniniame krepšyje, žinau, jei neišeisiu dabar, galbūt negalėsiu niekada. Be tikslo slampinėju po namus bandydama įsivaizduoti, kad manęs čia niekada nebebus. Ši mintis ir baugina, ir išlaisvina. Ar įstengsiu? Ar galima tiesiog palikti vieną gyvenimą ir pradėti kitą? Turiu pamėginti – tik taip galėsiu išgyventi.

Nešiojamasis kompiuteris virtuvėje. Jame – nuotraukos, adresai, svarbi informacija, kurios vieną dieną gali prireikti ir kurios niekur kitur neišsaugojau. Dabar tam neturiu laiko, tad kompiuterį, nors sunkus ir nepatogus, sugrūdu į krepšį. Liko nedaug vietos, bet negalėčiau išeiti be dar vienos, paskutinės praeities dalelės. Ištraukiu nertinį su krūvele marškinėlių ir atlaisvinu vietos medinei dėžutei, kurioje po kedriniu dangčiu paslėpti mano prisiminimai. Nežiūriu vidun – man nereikia. Paauglystės dienoraščiai, ne visi išsaugoti, išplėštais puslapiais, dėl kurių apgailėstauju; elastine juosta surišti koncertų bilietai; diplomai; iškarpos iš pirmosios parodos. Nuotraukos sūnaus, mylėto taip stipriai, kad atrodė, neįmanoma taip mylėti. Neįkainojamos nuotraukos. Tiek nedaug jų tokiai stipriai meilei. Toks nesvarbus pasauliui, vis dėlto mano pasaulio ašis.

Negaliu atsispirti, nuvožiu dangtelį ir paimu viršutinę nuotrauką – „Polaroid“, fotografuota švelnaus balso akušerės tą dieną, kai gimė. Rožinis gumuliukas vos matyti iš po baltos ligoninės antklodės. Nuotraukoje mano rankos sustingusios nerangia naujai iškeptos, mylinčios ir išvargusios mamos poza. Viskas vyko taip paskubomis, buvo taip baisu, visai ne kaip knygoje, kurias ryte rijau būdama nėščia, bet meilė, kurią galėjau dovanoti, niekada nesumažėjo. Man užgniaužia kvapą, padedu nuotrauką atgal ir sugrūdu dėžutę į krepšį.

Džeikobo mirtis – pirmuose naujienų puslapiuose. Ji ataidi nuo garažo fasado, pro kurį praeinu, nuo parduotuvės ant kampo, nuo autobusų stotelės, kurioje stoviu, lyg niekuo nesiskirčiau nuo kitų. Lyg nesiruoščiau bėgti.

Visi tik ir kalba apie avariją. Kaip taip galėjo nutikti? Kas galėjo taip pasielgti? Kiekviena autobusų stotelė atneša naujienų, paskalų nuotrupos vis grįžta, jų neįmanoma išvengti.

Tai buvo juodas automobilis.

Tai buvo raudonas automobilis.

Policija netrukus sulaikys įtariamąjį.

Policija neturi jokių versijų.

Greta klesteli moteris. Ji atsiverčia laikraštį – man lyg kas užspaudžia krūtinę. Į mane atgręžtas Džeikobo veidas, sužalotos akys priekaištuoja, kad jo neapsaugojau, kad leidau numirti. Prisiverčiu pažvelgti į jį, ir užgniaužia gerklę. Vaizdas liejasi, neperskaitau žodžių, bet ir nereikia: straipsnio versijų pilna visuose pakeliui matytuose laikraščiuose. Priblokštų mokytojų žodžiai, rašteliai su gėlių puokštėmis šalikelėje, žinutės, kad kvota policijoje pradėta, bet atidėta. Antroje nuotraukoje – geltonų chrizantemų vainikas ant neįmanomai mažyčio karsto. Moteris nepatenkinta krenkšteli ir prabyla, kalba tarsi sau, bet turbūt viliasi, kad ir aš turėsiu ką pridurti.

– Siaubinga, ar ne? Ir dar prieš pat Kalėdas.

Nieko nesakau.

– Nuvažiavo net nesustoję. – Ji vėl krenkšteli. – Betgi čia penkiametis. Kokia motina leidžia tokio amžiaus vaiką vieną per gatvę?

Negaliu susivaldyti – sukūkcioju. Man nesuvokiant karštos ašaros pasipila skruostais ir į švelniai rankon įbruktą popierinę nosinaitę.

– Vargšiukas, – sako ji, lyg ramindama mažą vaiką. Neaišku, ar turi mintyje mane, ar Džeikobą. – Negali nė įsivaizduoti, ar ne?

Bet aš galiu įsivaizduoti, ir noriu jai pasakyti, kad viskas tūkstantį kartų blogiau, kad ir ką ji manytų. Moteris suieško man dar vieną suglamžytą, bet švarią nosinaitę ir verčia kitą laikraščio puslapį paskaityti, kaip Kliftone bus įžiebtos Kalėdų šviesos.

Niekada nemaniau, kad bėgsiu. Negalvojau, kad man reikės bėgti.